

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/121/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723201541
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1723201541.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. C., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, úsek sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka – D. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. G. XXX, H. G., I. F. XX, J., v konaní zastúpená Advokátskou kanceláriou Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, IČO: 50 491 300 a otec – B. A. G. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, C. K., zastúpený spoločnosťou Staník LEGAL s.r.o., so sídlom Šancova 11/A, Bratislava, IČO: 53 586 379, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 19.7.2023, č.k. 5P/60/2023-14, takto

rozhodol:

- I. Odvolanie matky sa o d m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.
Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 19.7.2023, č.k. 5P/60/2023-14 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým oprávnil otca stretávať sa s maloletým A. B. C., nar. X.X.XXXX nad rámec styku upraveného uznesením Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/181/2021-334 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava č.k. 20 CoP/30/2023-560 aj v dňoch od 21.7.2023 od 15:00 hod. nepretržite do 31.7.2023 do 08:00 hod. a od 15.8.2023 od 15:00 hod. nepretržite do 31.8.2023 do 08:00 hod. s tým, že otec si maloletého v súdom stanovenom čase prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku ho odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matke bola ďalej uložená povinnosť maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase ho otcovi odovzdať. Otca maloletého ďalej oprávnil s maloletým vycestovať do Francúzska, ktorá je krajinou pôvodu otca, za účelom návštevy príbuzných z otcovej strany, pričom matke súčasne uložil povinnosť okrem odovzdania maloletého pri tomto úkone spoločne s maloletým odovzdať otcovi aj cestovný pas maloletého, ktorý je jeho dokladom totožnosti, ktorý je otec v deň konca jeho oprávnenia styku povinný matke v mieste bydliska vrátiť. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2.
Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 331 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) ako aj § 361 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) ako aj § 24 ods. 4 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, § 24 ods. 4, § 28 ods. 1 a 2 zákona o rodine. Súd prvej inštancie mal za to, že otec osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi ním a maloletým, keď mal za osvedčené, že otec sa o maloletého zaujíma, má záujem vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého a pravidelne si plní aj vyživovaciu povinnosť voči nemu. V tejto súvislosti prvoinštančný súd konštatoval, že nevyhnutným predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov k maloletému dieťaťu,

nakoľko bez tohto zásahu by mohlo dôjsť k nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého, čo by mohlo mať negatívny dopad na jeho zdravý vývoj. Mal za to, že v danom prípade, ak rodič s maloletým nezdiera spoločnú domácnosť, je cieľom nariadenia neodkladného opatrenia výhradne predbežne zabezpečiť právo na styk rodiča s maloletým dieťaťom do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, nakoľko konanie vo veci samej vedené na Okresnom súde v Pezinku pod sp. zn. 5P/181/2022 nie je skončené. Poukázal na to, že v tomto konaní je nariadené znalecké dokazovanie, ktoré sa nepodarilo doposiaľ vykonať z dôvodu, že matka marí vyšetrenie maloletého znalcom, na predvolanie sa k znalcovi spolu s maloletým opakovane nedostavila, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnila včas a vážnymi okolnosťami a pokusy otca o dohodu s matkou ohľadom úpravy styku počas školských letných prázdnin v roku 2023 matka podľa vyjadrenia otca ignoruje. Za tohto stavu súd prvej inštancie považoval zásah zo strany súdu vo veci úpravy styku otca s maloletým za nevyhnutný, pretože otec si s ním vybudoval blízky vzťah a je potrebné, aby sa tento naďalej rozvíjal a aby mal otec možnosť stráviť toto prázdninové obdobie s maloletým a blízkou rodinou zo strany otca.

3.

Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Namietala, že neboli splnené procesné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP) a okrem toho súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Poukázala na to, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa a bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ktoré sú reálne a preukazujú skutočný stav veci v čase vydania neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti zdôraznila, že vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti by mal byť na prvom mieste práve záujem maloletého. V danom prípade nebola podľa jej názoru daná podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov, ako ani podmienka záujmu maloletého dieťaťa. Podľa jej názoru dochádza zo strany otca k zneužívaniu inštitútu neodkladného opatrenia na dosiahnutie svojich cieľov nerešpektujúc názor maloletého dieťaťa, keďže otázka prázdnin prípadne sviatkov nie je nevyhnutnou otázkou, ale ide o bežný aspekt, ktorý možno riešiť v rámci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Ďalej uviedla, že ani samotný otec túto otázku nepovažoval za takú dôležitú, aby ju vôbec v rámci súdneho konania zmienil a aj z jeho podania vyplýva, že otec podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia v mesiaci júl 2023, t.j. už v čase letných prázdnin, o ktoré mal tak eminentný záujem, pričom navrhoval upraviť letné prázdniny aj počas mesiaca júl. Poukázala ďalej na to, že súd by mal predovšetkým vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča, pričom zvláštny význam je daný záujmu maloletého dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča. Za tohto stavu preto považovala za nežiadúce, aby sa rodič, ktorému maloleté dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti dožadoval prijatia opatrení, ktoré by mohli poškodiť zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Podľa jej názoru je evidentné, že maloletý sa toho času nechce stretávať s otcom, a preto z tohto dôvodu nie je ani v záujme maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca na čas určený súdom počas letných prázdnin, čo vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.3.2023, č.k. 20 CoP/30/2023-560, keď maloletý bol v rámci tohto konania aj vypočutý. Sám maloletý uviedol, že chce byť u mamy, lebo mu tam je lepšie a cíti sa tam ako doma, jeho želaním by bolo ísť späť k mame, ale myslí, že mu to súd nevie splniť. S otcom by stretával aspoň raz za týždeň, tak ako to bolo predtým. V závere svojho odvolania matka zdôraznila, že z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyplýva skutočnosť, prečo sa konajúci súd stotožnil s tvrdeniami otcami a závery ohľadne vypočutia maloletého nechal vôbec do úvahy.

4.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky vyjadril podaním zo dňa 16.8.2023 a mal za to, že nariadené neodkladné opatrenie bolo vo veci vydané správne, a preto ho žiadal ako vecne správne potvrdiť.

5.

Otec maloletého sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6.

Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie matky je potrebné odmietnuť.

7.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 386 CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

Podľa čl. 3 ods. 1 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

8.

Podľa obsahu spisového materiálu predmetná vec bola odvolaciemu súdu predložená na rozhodnutie dňa 21.9.2023.

9.

Civilný sporový poriadok výslovne neupravuje spôsob rozhodovania o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré v dôsledku zmeny skutkových okolností po jeho vydaní stratilo svoje opodstatnenie, tak ako v danom prípade uplynutím času, pre ktorý bola úprava styku otca s maloletým upravená (obdobie letných prázdnin v roku 2023 v čase od 21.7.2023 od 15:00 hod. nepretržite do 31.7.2023 do 08:00 hod. a od 15.8.2023 od 15:00 hod. nepretržite do 31.8.2023 do 08:00 hod.).

10.

Aktuálna právna úprava neobsahuje úpravu identickú, či obdobnú s úpravou § 218 ods. 1 písm. e) zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorej bola dôvodom odmietnutia odvolania (aj) skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie zaniklo inak. Predtým, než pristúpi odvolací súd k posudzovaniu dôvodnosti podaného odvolania z jeho vecnej stránky, posúdi, či odvolateľ splnil všetky procesné podmienky prípustnosti odvolania. Následkom absencie niektorej z procesných podmienok prípustnosti odvolania je jeho odmietnutie. Odvolacie konanie predpokladá primárne existenciu rozhodnutia súdu, ktoré má byť preskúmané, bez takéhoto rozhodnutia nemá odvolací súd, o čom konať. Keďže ustanovenia civilného procesného práva nedávajú jasnú odpoveď na posudzovanú procesnú situáciu (ktorá nie je pokrytá výslovným textom procesného predpisu), odvolací súd prihliadajúc na istú mieru zhody základných skutkových charakteristík upravených v ust. § 386 CSP (podľa ktorého odvolací súd v taxatívne vymedzených prípadoch ani neposudzuje vecnú a právnu správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia) s daným prípadom, v ktorom neexistuje v čase rozhodovania odvolacieho súdu spôsobilý predmet odvolania, odvolanie matky podľa čl. 3 ods.1, § 2 ods.1 CMP v spojení s § 386 písm. c/ CSP odmietol. Z uvedeného dôvodu sa ďalšími odvolacími námietkami matky nezaoberal považujúc ich, vzhľadom na potrebu odmietnutia odvolania za bezpredmetné.

11.

Vzhľadom k tomu, že po vydaní napadnutého uznesenia vyššie uvedená okolnosť, pre ktorú rozhodnutie o návrhu stráca opodstatnenie, nakoľko už nie je potrebné dočasne upraviť styk otca s maloletým počas letných prázdnin 2023, odpadol dôvod vecného preskúmania odvolania matky smerujúceho voči napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorý návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

12.

Keďže ustanovenia Civilného procesného práva nedávajú jasnú odpoveď na posudzovanú procesnú situáciu (ktorá nie je pokrytá výslovným textom procesného predpisu), odvolací súd prihliadajúc na istú mieru zhody základných skutkových charakteristík upravených v ustanovení § 386 CSP (podľa ktorého

odvolací súd v taxatívne vymedzených prípadoch ani neposudzuje vecnú a právnu správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia) s daným prípadom, v ktorom neexistuje v čase rozhodovania odvolacieho súdu spôsobilý predmet odvolania, odvolanie matky podľa článku 3 ods. 1, § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 386 písm. c) CSP odmietol. Z uvedeného dôvodu sa ďalšími odvolacími námietkami matky nezaoberal považujúc ich, vzhľadom na potrebu odmietnutia odvolania za bezpredmetné v tomto štádiu konania.

13.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14.

Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).